

ISSN 1304-8120 | e-ISSN 2149-2786

Araştırma Makalesi * Research Article

Ev Sözcüğü ile Kurulan Birleşik Sözcükler
Compound Words Formed With The Word *Ev*

Yasemin ÇELİK

Dr. Öğr. Üyesi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü
ycelik@mku.edu.tr

Orcid ID: 0000-0003-3067-4922

Öz: *Ev*, Köktürkçe *eb* sözcüğünden gelmektedir. Türkçenin tarihi gelişim süreci içerisinde bu sözcüğün Uygur Türkçesinde *ev*, Karahanlı Türkçesinde *ew*, Harezmi Türkçesinde *ew/ev*, Kıpçak Türkçesinde *ev/iv* ve Çağatay Türkçesinde *öv/év* ve Türkiye Türkçesinde *ev* biçiminde değişime uğrayarak son biçimini aldığı görülmektedir. Eski Türklerde *eb* “ev” sözcüğünün “büyük ve süslü çadır, çerge” anlamına gelen *otağ* sözcüğü ile ilişkilendirildiği hatta Orhun Yazıtları’nda *eb* sözcüğünün yazımında (ince) *b* sesinin bu çadır/ev biçiminde resmedilen bir simgeyle yazıldığı görülmektedir. Buradan da Eski Türkçe döneminden itibaren *ev* sözcüğünün genellikle etrafı ve üstü kapalı, korunaklı bir yapıyı karşıladığı anlaşılmaktadır. Bu çalışmada, Türkiye Türkçesinde *ev* sözcüğü ile oluşturulan birleşik sözcükler üzerinde durulmuş; *Güncel Türkçe Sözlük*’te *beyt/beyit, daire, dar, ev, hane, konak, konut, mekân*¹ sözcüğü ile kurulan birleşik yapılar ve bunların “mekân” ve “mekân” anlamı dışındaki kullanımları gösterilmiş ve böylelikle *ev* sözcüğü üzerine çalışma yapacak araştırmacılara bir katkı sağlanması amaçlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Ev*, birleşik sözcükler, mekân, anlam bilgisi.

Abstract: *Ev* comes from the Kopturkish word *eb*. In the historical development process of Turkish, it is seen that this word took its final form in Uyghur Turkish as *ev*, in Karakhanid Turkish as *ew*, in Khwarezm Turkish as *ew/ev*, in Kipchak and Chagatai Turkish as *ev* and in Turkey Turkish as *ev*. In the Old Turks, the word *eb* “house” is associated with the word *otağ*, which means “large and ornate tent, çerge”, and in the Orkhon Inscriptions, it is seen that the (thin) *b* sound in the spelling of the word *eb* is expressed with a symbol depicted in the form of this tent / house. From this point, it is understood that from the Old Turkish period onwards, the word “house” generally means a sheltered structure that is covered and covered. This study focuses on the compound words formed with the word house in Turkey Turkish. Accordingly, the Turkish Dictionary shows the compound structures formed with the words *beyt/beyit, daire, dar, ev, hane, konak, konut, mekân* and their uses other than the meaning of “place” and “place”. With this study, it is aimed to contribute to the researchers who will study the word “house”.

Keywords: *Ev*, compound words, place, semantics.

¹ *Ev* sözcüğü ile ilgili olarak “inecek yer, konak yeri, *ev, hane*” anlamındaki Arapça *menzile* sözcüğü de vardır. Ancak bu sözcük, çalışmanın ana malzemesi olan *Güncel Türkçe Sözlük*’te *ev* ve/veya mekân anlamıyla değil de “aşama, kerte, yükseklik derecesi” anlamıyla gösterilmiştir. Dolayısıyla bu sözcük çalışmaya dahil edilmemiştir.

GİRİŞ

Güncel Türkçe Sözlük'te (2024) "bir kimsenin veya ailenin içinde yaşadığı yer; bark, ev bark, beyit, dar, hane, mekân", "aile" ve "soy" anlamlarıyla verilen *ev* sözcüğü, Köktürkçe *eb* sözcüğünden gelmektedir (Clauson, 1972: 3-4). Bu sözcük Uygur Türkçesinde *ev* (Eraslan, 2012: 569), Karahanlı Türkçesinde *ew* (Ercilasun ve Akkoyunlu, 2018: 650), Harezmi Türkçesinde *ew/ev*, (Ata, 1998: 139), Kıpçak Türkçesinde *ev/iv* (Grönbech, 1992: 71), Çağatay Türkçesinde *öv/év* (Eckmann, 2009: 297) ve Türkiye Türkçesinde *ev* biçimindedir (Güncel Türkçe Sözlük, 2024).

Eski Türkçede *eb* sözcüğü "büyük ve süslü çadır, çerge" anlamına gelen *otağ* sözcüğü ile ilişkilendirilmiştir. Şöyle ki, Eski Türkçede *eb* sözcüğünün yazımına bakıldığında bu sözcükte yer alan *b* sesinin çadır ve/veya çadıra benzer biçiminde resmedilen *ince b* ile gösterildiği bilinmektedir (Ergin, 2004: XXVIII-XXIX). Dolayısıyla Köktürk yazı sisteminin resimden yazıya aktarılan bir alfabe olduğu da göz önünde bulundurulurken *ev* sözcüğünün de çadır/otağ benzeri bir resimden ortaya çıkmış olduğu görülmektedir. Orhun Yazıtları'nda çadır/otağ gibi benzeri biçimlerde resmedilen bu sözcüğe bakılarak *eb* "ev" sözcüğünün genellikle etrafı ve üstü kapalı bir mekânı karşıladığı anlaşılmaktadır.

Kaynaklarda *ev* sözcüğü üzerine yapılan bazı değerlendirmeler bulunmaktadır. Bunlar şöyledir:

Eren, *ev* sözcüğünü "yalnız bir ailenin içinde oturabileceği biçimde yapılmış yapı" ve "bir kimsenin veya ailenin içinde yaşadığı yer, konut" anlamlarıyla vermiş, sözcüğün kökeninin ise belli olmadığını Sümerce *ab* biçimiyle birleştirilebileceğini ancak bu değerlendirmenin pek çok araştırmacı (Németh, Doerfer vb.) tarafından kabul görmediğini ifade etmiştir (Eren, 1999: 141).

Eren, bu sözcüğün Eski Türkçeden beri kullanıldığını, Orta Türkçede *ev* olarak geçtiğini, Kâşgarlı Mahmud'a göre Oğuzların *ew* biçimini kullandığını ve Eski Kıpçakçada ise *ev* olarak geçtiğini belirtmiştir. Ayrıca Eren, Munkácsi'nin *ev* sözcüğünün Sümerce *ab* biçimiyle birleştirilebileceği görüşü ve Hommel'in Sümerce *ab* ~ Türkçe *ev* (*eb*) arasındaki bağlantısı üzerinde durmuş; Németh'e göre bu iki sözün birleştirilmesinin olanaksız ancak inandırıcı olmadığını, Doerfer'e göre Munkácsi'nin *ev*'in Sümerceden geldiği yolundaki savının yanlış olduğunu ve yine Doerfer'in *ev* sözcüğünün Halaçça *pāb*'den geldiği yönündeki görüşünü, Orta Korece *ip* "haus", Japonca *iba* "haus" biçimlerinin olduğunu, Polivanov'a göre bu sözcüğün Çince *ip* 'köy') alındığını ifade etmiştir (Eren, 1999: 141).

Gülensoy, *ev* sözcüğüne "yalnız bir ailenin oturabileceği biçimde yapılmış yapı; konut" olarak anlam verdikten sonra bu sözcüğün Karahanlı Türkçesinde *ew*, Uygur Türkçesinde *äβ* ~ *β*, Orta Türkçe döneminde *Divanü Lügati't-Türk*'te *ew*, *ef*, *ev*, *öw*, *üv*, *üw* biçiminde olduğunu, Oğuzca *ew* sözcüğünün ise *eb sözcüğünden türemiş olacağı ihtimali üzerinde durur (Gülensoy, 2011: 347).

Tietze, *ev* sözcüğünü "oturulan yer, mesken; çadır, hane" anlamıyla göstermiş ancak etimolojisi üzerine bilgi vermemiştir (Tietze, 2016: 661), Räsänen (1969) ve Clauson (1972) de *ev* sözcüğünün etimolojisi üzerine değerlendirme yapmamıştır.

Ev sözcüğünün Türk dil ve lehçelerindeki kullanımlarına bakıldığında *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü*'nde şu bilgiler görülmektedir:

Ev sözcüğü, Azerbaycan Türkçesinde *ev*; Başkurt, Kırım Tatar Türkçesinde *öy*, *yort*; Kuman, Karaim, Kazak, Kırgız, Özbek, Nogay, Karaçay-Balkar, Karakalpak Türkçesinde *üy*; Türkmen, Kazan Tatar, Başkurt, Tarançi, Uygur Türkçesinde *öy*; Halaç Türkçesinde *häv*; Şor Türkçesinde *em*; Altay, Kuğuca, Baraba ve Şor Türkçesinde *ü*; Küerik Türkçesinde *ep*, Hakas Türkçesinde *ib*; Tuva Türkçesinde *üg* "yurt"; Sagay Türkçesinde *öp*, Madırca *öm*; Kumandı Türkçesinde *üye* "oda ve *ug* "ev" biçimindedir (1991: 228-229).

Yukarıdaki açıklamalara bakılarak *ev* sözcüğünün, Türkçenin lehçeleri de dâhil olmak üzere, Eski Türkçeden günümüze, bazı ses değişimlerine uğradığı görülmektedir.

Ev sözcüğü Arapça *bab*, *beyt*, *dar*, *mesken* ve Farsça *hane* sözcüğüne karşılık gelmektedir. Ancak hangi dilde olursa olsun *ev* sözcüğünün insanların barındığı, üstü sağı solu kapalı, üstünde damı olan, korunaklı yeri, "mekân", ifade ettiği anlaşılmaktadır.

Çalışmada ise, *Güncel Türkçe Sözlük*'te (2024) *beyt/beyit, daire, dar, ev, hane, konak, konut* ve *mekân*² ile kurulan tüm birleşik yapılar tespit edilmiş, her bir sözlük birim alfabetik olarak sıralandıktan sonra bunların sözlüklerdeki anlamlarına yer verilmiş ve bu sözcüklerle kurulan bitişik ve/veya ayrı yazılan birleşik sözcüklerin de anlamları üzerinde durularak özellikle hangilerinin “mekân” anlamıyla hangilerinin “mekân” anlamı dışında kullanıldıkları gösterilmiştir. Çalışmada ayrıca “mekân” anlamı ya da “mekân” anlamı dışında gösterilen bu birleşik sözcüklerin hangi sözcük grubunu oluşturduğuna da yer verilmiştir.

Birleşik sözcük, *Güncel Türkçe Sözlük*'te (2024) “birden fazla kelimedenden oluşarak yeni bir kavramı veya nesneyi karşılayan söz grubu” olarak verilmektedir.

Yazım Kılavuzu'nda (2024) belirtisiz isim tamlamaları, sıfat tamlamaları, isnat grupları, birleşik fiiller, ikilemeler, kısaltma grupları ve kalıplaşmış çekimli fiillerden oluşan ifadelerin yeni bir kavramı karşıladıklarında birleşik sözcük oldukları ve birleşik sözcüklerin belirli kurallar çerçevesinde bitişik veya ayrı olarak yazıldığı belirtilmiştir (*Yazım Kılavuzu*, 2024).

Çalışmada içerisinde *beyt/beyit, daire, dar, ev, hane, konak, konut* ve *mekân* sözcüğü geçen birleşik yapılara bakıldığında bunların bir kısmının bitişik bir kısmının ise ayrı yazıldığı görülmektedir.

Buna göre *beyt/beyit* sözcüğü ile kurulan birleşik sözcüklerden Arapça tamlama biçiminde oluşturulan *beytülmal* sözcüğünün bitişik; *şah beyit, taç beyit, imza beyti, karalama beyti* ve *mühür beyti*'nin ise ayrı yazıldığı görülmektedir (*Yazım Kılavuzu*, 2024). *Beyt/beyit* sözcüğü ile yapılan, bitişik ve birleşik yazılan bu birleşik sözcüklere bakıldığında bunların “ev, mekân” anlamı dışında kullanıldıkları görülmektedir.

Daire sözcüğü ile kurulan birleşik sözcükler bulunmaktadır ve bu birleşik sözcüklerin ayrı yazıldığı görülmektedir: *Daire başkanı, dubleks daire enlem dairesi, kalorifer dairesi, uçan daire* vb. (*Güncel Türkçe Sözlük*, 2024). *Daire* sözcüğü ile kurulan ve ayrı yazılan bu birleşik sözcüklere bakıldığında bunların bir kısmının “ev, mekân” anlamıyla (dubleks daire, kalorifer dairesi,) bir kısmının ise “ev, mekân” dışında (daire başkanı, enlem dairesi, uçan daire) kullanıldığı görülmektedir.

Arapça ve Farsça kurallara göre oluşturulan sözler bitişik yazılır (*Yazım Kılavuzu*, 2024). Dolayısıyla *dar* sözcüğü ile Arapça ve Farsça kurallara göre oluşturulan ve “ev, mekân” anlamı bildiren *darüdünya, darülaceze, darülfünun* vb. sözcükler bitişik yazılmıştır (*Güncel Türkçe Sözlük*, 2024).

Ev sözcüğüyle kurulan birleşik sözcükler bitişik yazılır (*Yazım Kılavuzu*, 2024): *Aşevi, basımevi, doğumevi, kahvevi, yayınevi* vb. Ancak bu kuralın dışında *ev* sözcüğü ile kurulmasına rağmen ayrı yazılan bazı birleşik sözcükler de bulunmaktadır: *Dubleks ev, ev bark, ev ekmeği, ev ekonomisi, ev hanımı, yüzer* vb. (*Güncel Türkçe Sözlük*, 2024). Görüldüğü üzere *ev* sözcüğü ile kurulan birleşik sözcükler, çoğunlukla “mekân” bildirmekle beraber, bitişik yazıldığında daha çok “mekân” ayrı yazıldığında “mekân” dışı anlamlarda kullanılmıştır.

Hane ile oluşturulan birleşik sözcükler bitişik yazılır (*Yazım Kılavuzu*, 2024): *Çayhane, dershane, kahvehane, yazıhane* vb. *Hane* sözcüğü ile kurulan ve bitişik yazılan birleşik yapılar her zaman “mekân” bildirmektedir. Bunun yanında “ev, mekân” anlamında kullanılan diğer sözcüklerin aksine *hane* sözcüğü ile kurulan ve ayrı yazılan birleşik sözcük bulunmamaktadır.

Konak sözcüğü ile oluşturulan iki birleşik sözcük bulunmaktadır: *Konak yavrusu* ve *hükümet konağı*. Bu sözcüklere bakılarak bunların “mekân” anlamıyla kullanıldığı ve ayrı yazıldığı görülmektedir (*Güncel Türkçe Sözlük*, 2024).

Konut sözcüğü ile kurulan birleşik sözcüklere bakıldığında bunların ayrı yazıldığı ve “mekân” anlamıyla kullanıldığı görülmektedir: *Konut belgesi, konut fonu, prefabrik konut, sosyal konut, toplu konut* vb. (*Güncel Türkçe Sözlük*, 2024).

Mekân sözcüğü de “mekân” anlamı ve “mekân” anlamı dışında kullanılan birleşik sözcükler oluşturmaktadır. Buna göre *mekân* sözcüğü ile kurulan ve “ev, mekân” anlamıyla kullanılan (*başmekân,*

² Çalışmada, *ev* sözcüğünün Arapça ve Farsçadaki karşılıkları *Güncel Türkçe Sözlük*'teki yazım kurallarına göre verilmiştir.

cennetmekân, tebdilimekân vb.) sözcüklerin bitişik, *mekân* sözcüğü ile kurulan ve “ev, “mekân” anlamıyla dışında kullanılan (*mekân akustiği, mekân grupları, mekân zarfı*) sözcüklerin ise ayrı yazıldığı görülmektedir (Güncel Türkçe Sözlük, 2024).

Görüldüğü üzere *ev* sözcüğü ve bu anlamda kullanılan sözcükler, birleşik sözcük oluştururken bunların “mekân” ya da “mekân” anlamı dışında kullanılmaları, bitişik ya da ayrı yazılmalarında ölçüt olmamıştır. Yani bu birleşik sözcükler, “ev, mekân” anlamında kullanılsın ya da kullanılsın bitişik ya da ayrı yazılabilmektedir.

İçerisinde *beyt/beyit, daire, dar, ev, hane, konak, konut* ve *mekân* sözcüğü geçen birleşik yapılar şöyledir³:

1. İçerisinde *Beyt* Sözcüğü Geçen Birleşik Yapılar

Arapça bir sözcük olan *beyt* sözcüğü *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*'te (Develioğlu, 2003: 96) “mesken, hâne, ev, oda, oba” ve *Kamus-ı Türkî*'de (Yavuzarslan, 2010: 127) “ev, hane, dâr, menzil, konak, mesken” anlamlarıyla verilmiştir.

Güncel Türkçe Sözlük'te (2024) “ev” anlamıyla verilen bu sözcük ile kurulan altı birleşik sözcük bulunmaktadır. Bunlar *beytülmal, şah beyit, taç beyit, imza beyti, karalama beyti* ve *mühür beyti*'dir. Bu sözcüklere ve anlamlarına bakıldığında içerisinde *ev* anlamındaki *beyt/beyit* sözcüğü bulunmasına rağmen bunların “mekân” anlamı ile kullanılmadıkları görülmektedir. Şöyle ki *beytülmal* “devletin hazinesi”, *şah beyit* “Divan edebiyatında bir şiirin en güzel beyti”, *taç beyit* “kasidede şairin adının veya mahlasının geçtiği beyit”, *imza beyti* ile *karalama beyti* “mühür beyti” ve *mühür beyti* “halk şiirinde şairin adının veya takma adının geçtiği son dördlük; karalama beyti, imza beyti” anlamlarıyla gösterilmektedir. *Beyt* sözcüğü ile kurulan bazı sözcük grupları bulunmaktadır. Bu sözcüklerin belirtisiz isim tamlaması, sıfat tamlaması ve Arapça kurallara göre oluşturulmuş bir tamlama biçiminde kuruldukları görülmektedir. Buna göre *imza beyti, mühür beyti* Arapça iki sözcük ve *karalama beyti* Türkçe ve Arapça bir sözcük ile kurulan belirtisiz isim tamlaması; *şah beyit, taç beyit* Arapça iki sözcüğün birleşmesi ile oluşturan sıfat tamlaması, *beytülmal* ise Arapça tamlama biçiminde oluşturulmuş isim tamlamasıdır.

2. İçerisinde *Daire* Sözcüğü Geçen Birleşik Yapılar

Arapça bir sözcük olan *daire* sözcüğü *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*'te (Develioğlu, 2003: 162) “memurun çalıştığı yer; ev ve apartman bölüntüsü” ve *Kamus-ı Türkî*'de (Yavuzarslan, 2010: 226) “büyük bir konak ve sair binanın münkasım olduğu aksamın beheri ki birkaç oda vesairenden mürekkeptir” anlamlarıyla verilmiştir.

Güncel Türkçe Sözlük'te (2024) “konut olarak kullanılan bir yapının bölümlerinden her biri” anlamıyla verilen bu sözcük ile kurulan yirmi iki birleşik sözcük bulunmaktadır. Bunlar *arz dairesi, askerlik dairesi, çeyrek daire, daire başkanı, daire dilimi, daire kesmesi, daire parçası, dubleks daire, enlem dairesi, fasit daire, hareket dairesi, harp dairesi, istihbarat dairesi, kalorifer dairesi, kaza dairesi, kazan dairesi, lojistik dairesi, saat dairesi, uçan daire, ufuk dairesi, vergi dairesi* ve *yarım daire*'dir.

Bu sözcüklere ve anlamlarına bakıldığında içerisinde “ev” anlamındaki *daire* sözcüğü bulunmasına rağmen bunlardan *askerlik dairesi* “yurttaşları askere alma işiyle görevli olan askerlik subelerinin bağlı buldukları bölge dairesi; nizamiye”, *dubleks daire* “apartmanlarda içeriden birbirine merdivenle bağlanan iki katlı daire”, *hareket dairesi* “demir yollarında hareket işlerini düzenleyen, izleyen daire”, *harp dairesi* “Millî Savunma Bakanlığında savaş gereçleri ile uğraşan daire”, *istihbarat dairesi* “haber alma işlerinin yürütüldüğü iş yeri”, *kalorifer dairesi* “kalorifer kazanının bulunduğu bölüm”, *kazan dairesi* “gemi veya binalarda ısıtma sisteminin yer aldığı bölüm”, *lojistik dairesi* “askerlikte geri hizmetlerin görüldüğü bölüm”, *vergi dairesi* “vergi mükelleflerini tespit eden, beyannameleri denetleyen ve vergiyi toplayan resmî daire” “mekân” anlamı ile; *arz dairesi* “enlem dairesi”, *çeyrek daire* “köşe yayı”, *daire başkanı* “devlet işlerini yöneten kurum ve kuruluşlarda, her bir idari birimin başkanı”, *daire dilimi* “daire kesmesi”, *daire kesmesi* “bir dairenin iki yarı çapı ile

³ Bu bölümde kavram alanı olarak *ev* ve sözcük ailesi olarak, bu anlamda kullanılan, *beyt/beyit, daire, dar, ev, hane, konak, konut, mekân* üzerinde durulmuş; bu kavram alanı ve sözcük ailesi dairesine giren birleşik sözcükler ele alınmıştır.

aralarındaki yayın çevrelediği alan; daire dilimi”, *daire parçası* “bir dairenin kirişi ile o kirişin yayı arasında kalan parça”, *enlem dairesi* “aynı enlemdeki noktaların oluşturduğu Ekvator'a paralel daire; arz dairesi”, *fasit daire* “kısır döngü”, *kaza dairesi* “yargı çevresi”, *saat dairesi* “bir yıldızdan ve göğün kutuplarından geçen büyük daire”, *uçan daire* “bilimsel bir açıklaması olmadığı ve genellikle dünya dışı yaşam taşıdığı iddia edilen, uçan nesne; ufo”, *ufuk dairesi* “bir gözlem yerine ait çekül doğrultusuna dik olan düzlemlerden gözlem yerinden geçen düzlemlerle gök kürenin ara kesiti olan büyük daire” ve *yarım daire* “bir dairenin bir yarım çember ve bir çapla sınırlanan yarısı” “mekân” anlamı dışında kullanıldıkları görülmektedir (Güncel Türkçe Sözlük, 2024).

Daire sözcüğü ile kurulan bazı sözcük grupları bulunmaktadır. Bu sözcüklerden *arz dairesi*, *askerlik dairesi*, *daire başkanı*, *daire dilimi*, *daire kesmesi*, *daire parçası*, *enlem dairesi*, *hareket dairesi*, *harp dairesi*, *istihbarat dairesi*, *kalorifer dairesi*, *kaza dairesi*, *kazan dairesi*, *lojistik dairesi*, *saat dairesi*, *ufuk dairesi*, *vergi dairesi* belirtisiz isim tamlaması; *çeyrek daire*, *dubleks daire*, *fasit daire*, *uçan daire* ve *yarım daire* ise sıfat tamlaması biçiminde kurulmuştur.

3. İçerisinde *Dar* Sözcüğü Geçen Birleşik Yapılar

Arapça *dâr* sözcüğü, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*'te (Devellioğlu, 2003: 165) “ev, yer, yurt” ve *Kamus-ı Türkî'de* (Yavuzarslan, 2010: 232) “beytin büyüğü, birkaç daireyi havi mesken, konak; mahal, mekân, makam” anlamlarıyla gösterilmiştir.

Güncel Türkçe Sözlük'te (2024) ise “yurt, ev” anlamlarıyla verilen *dar* sözcüğü ile kurulan ve mekân bildiren birleşik yapılar: *darıdünya*, *darülaceze*, *darülbedayi*, *darüleytam*, *darülfünun*, *darüşşifa*'dır. Yani *Güncel Türkçe Sözlük*'te *dar* sözcüğü ile kurulan altı sözcük grubu bulunmaktadır. Bunlardan *darıdünya* “dünya”, *darülaceze* “bakım yurdu”, *darülbedayi* “güzel sanatlar kuruluşu”, *darüleytam* “yetimlerin barındığı yer”, *darülfünun* “fenler evi, üniversite”, *darüşşifa* “hastane” anlamıyla verilmiştir. Dolayısıyla *dar* ile kurulan birleşik sözcüklerin “mekân” anlamında kullanıldığı görülmektedir.

Dar sözcüğü ile kurulan sözcük grupları vardır. Bu sözcüklerin Arapça ve Farsça isim tamlaması biçiminde oluşturulduğu görülmektedir. Buna göre *darülaceze*, *darülbedayi*, *darüleytam*, *darülfünun*, *darüşşifa* sözcükleri Arapça iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan Arapça tamlama, *darıdünya* sözcüğü ise Arapça iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan Farsça tamlamadır.

4. İçerisinde *Ev* Sözcüğü Geçen Birleşik Yapılar

Güncel Türkçe Sözlük'te (2024) “bir kimsenin veya ailenin içinde yaşadığı yer; bark, ev bark, beyit, dar, hane, mekân”, “aile” ve “soy” anlamlarıyla verilen *ev* sözcüğü ile kurulan birleşik sözcükler bulunmaktadır.

İçerisinde *ev* sözcüğü geçen 102 birleşik sözcük bulunmaktadır (Güncel Türkçe Sözlük, 2024). Bunlar *Allah'ın evi*, *arıtımevi*, *aşevi*, *ayevi*, *babaevi*, *bağ evi*, *bakımevi*, *basımevi*, *bıçkıevi*, *buğuevi*, *cam evi*, *canevi*, *cemevi*, *cenazeevi*, *cezaevi*, *ciltevi*, *çayevi*, *çiçekevi*, *dağ evi*, *dağıtımevi*, *damıtımevi*, *dernekevi*, *dikimevi*, *doğumevi*, *doyumevi*, *dökümevi*, *dubleks ev*, *düğünevi*, *dümenevi*, *dünyaevi*, *düşküllerevi*, *erkekevi*, *ev adamı*, *ev altı*, *ev bark*, *ev çizgileri*, *ev ekmeği*, *ev ekonomisi*, *ev eşyası*, *ev gezmesi*, *ev halkı*, *ev hanımı*, *ev işi*, *ev kadını*, *ev sahibi*, *ev sineği*, *ev yemeği*, *evi sırtında*, *ezimevi*, *genelev*, *giyimevi*, *gökevi*, *gökyüzü evleri*, *gözevi*, *gözlemevi*, *hâkimevi*, *halkevi*, *hekimevi*, *huzurevi*, *hücre evi*, *islahevi*, *imamevi*, *kadınevi*, *kahveevi*, *kayakevi*, *kesimevi*, *kızevi*, *kimsesizlerevi*, *kitabevi*, *konteyner ev*, *konukevi*, *kuş evi*, *merdivenevi*, *modaevi*, *müzikeyi*, *oğlanevi*, *orduevi*, *orman evi*, *öğretmenevi*, *ölüevi*, *polisevi*, *prefabrik ev*, *radyoevi*, *randevuevi*, *sağlıkıevi*, *sanatevi*, *sayırlarevi*, *sazevi*, *sergievi*, *sığınmaevi*, *taşınır ev*, *taziyeevi*, *tecimevi*, *tripleks ev*, *tutukevi*, *üretimevi*, *yapımevi*, *yargıevi*, *yarı açık cezaevi*, *yasevi*, *yayınevi* ve *yüzer ev*'dir.

Yukarıda *ev* sözcüğü ile kurulan birleşik yapılardan *Allah'ın evi* “cami”, *arıtımevi* “şeker, petrol vb. maddelerin arıtıldığı yer; tasfiyehane, rafineri”, *aşevi* “yoksullara parasız yemek yedirilen veya dağıtılan yer; aşhane”, *babaevi* “baba ocağı”, *bağ evi* “bağ içerisine yapılarak yaz aylarında kalınan ev”, *bakımevi* “bakıma gereksinimi olan kimselerin bakıldıkları, barındıkları kuruluş”, *basımevi* “basım işi yapılan yer; basmahane, matbaa”, *bıçkıevi* “tomruklardan kalas, kalaslardan daha ince tahtalar kesen, boylarını ve kenarlarını düzgün ve eşit olarak düzelten iş yeri; bıçkıhane”, *buğuevi* “hastalık dolayısıyla mikroplu

sayılan eşyanın sıcak buğu ile temizlendiği yer; tephirhane”, *cam evi* “camcı”, *cemevi* “Bektaşî ve Alevilerin toplu olarak dinî tören yaptıkları yer”, *cenazeevi* “ölüevi”, *cezaevi* “hükümlülerin cezalarını çekmeleri için tutuldukları yapı; delik, demir parmaklık, dipdam, içeri, hapishane, kafes, mahpus, mahpushane, mapus, mehterhane, dam, kodes, mahbes, tekke”, *ciltevi* “cilt işleri yapan dükkân; ciltçi, mücellithane”, *çayevi* “çay, kahve vb. içeceklerin hazırlandığı, satıldığı ve içildiği küçük iş yeri; çaycı, çayhane”, *çiçekevi* “çiçek yetiştirilen ve satılan yer”, *dağ evi* “şehirlerin kirli havasından uzaklaşmak, tabiat varlıklarından ve güzelliklerinden yararlanmak için dağlık bölgelerde yapılmış ev”, *dağıtım evi* “dağıtım işiyle uğraşan kuruluş merkezi”, *damıtım evi* “damıtma işlemlerinin yapıldığı yer”, *dernekevi* “bir dernek veya kuruluşun üyelerinin buluşmaları için ayrılmış yer; lokal”, *dikimevi* “giysi ve çamaşır dikilen iş yeri; dikimhane, *doğumevi* “doğum yapılan sağlık kuruluşu; doğumhane”, *doyumevi* “gösterişsiz, küçük lokanta”, *dökümevi* “fabrikalarda döküm yapılan yer; dökümhane”, *dubleks ev* “içeriden birbirine merdivenle bağlanan iki katlı ev”, *düşkünler evi* “bakım yurdu”, *erkekevi* “oğlanevi”, *ev altı* “eski evlerde ambar, ahır olarak kullanılan zemin katı”, *ev bark* “ev”, *ezimevi* “tohumların ezilip yağının çıkarıldığı yer”, *genelev* “hayat kadınlarının toplu olarak bulunduğu özel yönetimi bulunan işletme; aşağı mahalle, kırmızıfener, koltuk, kerhane, umumhane, babilhane”, *giyimevi* “her türlü giysi satan dükkân veya mağaza; konfeksiyon mağazası”, *gökevi* “gök olaylarını, yıldızların, güneş, ay ve gezegenlerin konumlarını, hareketlerini küresel bir kubbenin iç yüzeyinde, çeşitli araçlarla gösteren yapı; yıldızlık, planetaryum”, *gözlemevi* “gök gözlemleri yapan, gök cisimlerini ve olaylarını inceleyen yer; rasathane, observatuvar”, *hâkimevi* “hâkimlik hizmetinde bulunanların dinlenmek ve barınmak amacıyla kullandığı bina”, *halkevi* “halkı eğitip millî birliğe ve ülkeye yöneltmek amacıyla açılan kuruluş; bu kuruluşun görev yaptığı yapı”, *hekimevi* “sağlık personelinin dinlenmek ve barınmak amacıyla kullandığı bina”, *huzurevi* “yaşlanmış kimselerin bakımlarının yapıldığı ve barındığı kurum; yaşlılar yurdu”, *hücre evi* “yasa dışı örgüt üyelerinin toplandığı ev”, *islahevi* “suç işleyen çocukları islah etmek, eğitmek ve topluma kazandırmak amacıyla açılmış kurum; islahhane”, *imamevi* “kadınlara özgü cezaevi”, *kadinevi* “yoksul, mağdur veya başka bir özelliği dolayısıyla muhtaç durumda kalan kadınların geçici olarak barındıkları yer”, *kahveevi* “çeşitli kahvelerin hazırlandığı ve içildiği iş yeri”, *kayakevi* “kayak yapılan yerlerde kurulmuş tesis”, *kesimevi* “kasaplık hayvanların kesilip yüzüldüğü yer; kasaphane, kesimhane, kanara, mezbaha, salhane”, *kimsesizler evi* “sokakta yaşamak zorunda kalıp barınma imkânı olmayan kişilerin temel ihtiyaçlarını karşılayan devlet kurumu”, *kitabevi* “kitap satılan yer”, *konteyner ev* “taşınır ev”, *konukevi* “resmî veya özel kuruluşların kendi görevlilerinin yararlanması için yaptırdığı konut; misafirhane”, *kuş evi* “kuşların barınmalarını ve korunmalarını sağlamak için saray, köşk, cami, medrese vb. konutların duvarlarına veya bahçelerindeki büyük ağaçların dallarına özel olarak yapılan yuva”, *merdivenevi* “binalarda merdivenden yapılan duvarlarla çevrili kısım”, *modaevi* “moda giysilerin yapıldığı ve satıldığı yer”, *müzikeyi* “çeşitli müzik türlerine ait kursların verildiği, müzik aletlerinin satıldığı yer”, *orduevi* “kara, deniz ve hava subay ve astsubaylarının buluştukları, sosyal gereksinimlerini karşılayabilecek biçimde yapılmış lokal veya yapı”, *orman evi* “orman muhafaza memurunun evi; şehirlerin kirli havasından uzaklaşmak, tabiat varlıklarından ve güzelliklerinden yararlanmak için orman bölgelerinde yapılmış ev”, *öğretmenevi* “öğretmenlerin barınma, yemek, eğlence vb. gereksinimlerini karşılamak üzere yapılmış bina”, *ölüevi* “cenaze sahibinin evi; bir ferdi veya yakını ölmüş olan aile; cenazeevi, yasevi”, *polisevi* “emniyet mensuplarının dinlenmek ve barınmak amacıyla kullandığı bina”, *prefabrik ev* “prefabrik konut”, *radyo evi* “radyo yayınlarının gerçekleştirildiği yapı”, *randevuevi* “gizli fuhuş amacıyla işletilen yer”, *sağlıkevi* “sağlık ocağı”, *sanatevi* “sanat eserlerinin üretildiği veya sergilendiği yer”, *sayrılar evi* “hastane”, *sazevi* “her türlü müzik aleti yapılan veya satılan yer; sazlı sözlü eğlence yeri”, *sergievi* “sanat eserlerinin sergilenmesi için hazırlanmış yer; sergi salonu”, *sığınma evi* “korunmaya muhtaç kişilerin barındırıldıkları yer”, *taşınır ev* “geçici bir süre kullanılmak üzere değişik yerlere kurulan küçük konut; konteyner ev”, *taziyeevi* “cenaze sahibinin evi; cenaze sahiplerine başsağlığı dilenmesi için yapılan özel yer”, *tecimevi* “ticarethane”, *tripleks ev* “içeriden birbirine merdivenle bağlanan üç katlı ev”, *tutukevi* “tutukluların kapatıldığı yer; tomruk, tevkifhane”, *üretimevi* “fabrika”, *yapımevi* “imalathane”, *yargıevi* “mahkeme”, *yarı açık cezaevi* “cezalarının bir kısmını tamamlamış, iyi hâlleri görülen tutukluların geri kalan sürelerini çiftçilik, el sanatları vb. işlerle geçirebilecekleri, dıştan korunmasız olmasına karşın, kaçmaya karşı engelleri olan cezaevi”, *yasevi* “ölüevi”, *yayımevi* “dergi, kitap vb. ni yayımlayan veya satan kuruluş” ve *yüzer ev* “nehir veya deniz üzerinde kurulan, hareketli konut” anlamıyla verilmiştir. Dolayısıyla bu sözcüklerin belirli bir “mekân” anlamıyla kullanıldığı görülmektedir. Ancak “hale” anlamıyla verilen *ayevi*, “kalbin altındaki bölge” anlamıyla verilen *canevi*, “dügün yapan aile”

anlamındaki *düğünevi*, “dümen boğazının geçmesi için kış bodoslamasının üst ucuna ve teknenin kümbet olan bölümüne açılmış oval delik” anlamındaki *dümenevi*, “evlilik” anlamındaki *dünyaevi*, “evine bağlı erkek” anlamındaki *ev adamı*, “yıldız haritasını otuzar derecelik on iki eşit bölüme ayıran çizgilerin her biri” anlamındaki *ev çizgileri*, “evde kullanılan fırınlarda veya tandırlarda mayalı hamurdan yapılan ekmek” anlamındaki *ev ekmeği*, “evin bakımı, geçimi ve yaşayışı ile ilgili bilim dalı” anlamındaki *ev ekonomisi*, “evde kullanılan değişik nitelikli eşyaların bütünü” anlamındaki *ev eşyası*, “akraba veya komşularla oturup sohbet etmek amacıyla yapılan ziyaret” anlamındaki *ev gezmesi*, “bir evde yaşayanların hepsi; evladüyal” anlamındaki *ev halkı*, “ev kadını” anlamındaki *ev hanımı*, “ev içinde gündelik olarak yapılan her türlü iş” anlamındaki *ev işi*, “dışarıda herhangi bir işte çalışmayıp kendi ev işlerini gören kadın; ev hanımı” anlamındaki *ev kadını*, “evi veya konutu yasalara göre tasarrufu altında bulunduran, evin sahibi olan kimse” anlamındaki *ev sahibi*, “çift kanatlılardan, kül renkli, insan ve hayvanlardan ter emen, dizanteri, tifo, kolera vb. mikropları taşıyan bir tür eklem bacaklı” anlamındaki *ev sineği*, “evde yapılan yemek” anlamındaki *ev yemeği*, “yeri yurdu olmadan herhangi bir yerde yaşayan” anlamındaki *evi sırtında*, “yıldız haritasının üzerinde saatin tersi yönünde sıralanan ve ayrı ayrı faaliyetleri ifade eden on iki eşit bölümden her biri” anlamındaki *gökyüzü evleri*, “göz yuvası” anlamındaki *gözevi*, “kız tarafı” anlamındaki *kızevi* ve “evlenme sürecinde erkek tarafı; erkekevi” anlamındaki *oğlanevi* sözcüklerinin “mekân” anlamının dışında kullanıldıkları görülmektedir. Dolayısıyla *ev* sözcüğü ile kurulan birleşik sözcüklerden 79’unun mekân anlamıyla 23’ünün ise mekân anlamı dışında kullanıldığı söylenebilir.

İçerisinde *ev* sözcüğü geçen birleşik sözcükler, bazı sözcük grupları oluşturmaktadır. Bunlardan *aritimevi*, *ayevi*, *babaevi*, *bağ evi*, *bakımevi*, *basımevi*, *bıçkıevi*, *buğuevi*, *çayevi*, *çiçekevi*, *dağ evi*, *dağıtım evi*, *damıtım evi*, *dernekevi*, *dikimevi*, *doğumevi*, *doyumevi*, *dökümevi*, *düğünevi*, *düşkünlerevi*, *erkekevi*, *ev altı*, *ev bark*, *ev çizgileri*, *ev ekmeği*, *ev hanımı*, *ev gezmesi*, *ev işi*, *ev kadını*, *ev sineği*, *evi sırtında*, *ev yemeği*, *ezimevi*, *genelev*, *giyimevi*, *gökevi*, *gökyüzü evleri*, *gözevi*, *gözlemevi*, *kadinevi*, *kayakevi*, *kızevi*, *kimsesizlerevi*, *kesimevi*, *konukevi*, *kuş evi*, *oğlanevi*, *orduevi*, *orman evi*, *öğretmenevi*, *ölüevi*, *sağlıkevi*, *sayırlarevi*, *sergievi*, *sığınmaevi*, *taşınır ev*, *tutukevi*, *üretimevi*, *yapımevi*, *yargıevi*, *yasevi*, *yayınevi* ve *yüzer ev* Türkçe iki sözcüğün birleşimiyle; *Allah’ın evi*, *cemevi*, *cenazeevi*, *cezaevi*, *ciltevi*, *dünyaevi*, *hâkimevi*, *halkevi*, *hekimevi*, *huzurevi*, *hücre evi*, *ıslahevi*, *imamevi*, *kahveevi*, *kitabevi*, *sanatevi*, *taziyeevi*, *tecimevi*, *(yarı açık) cezaevi* bir Arapça sözcük ile Türkçe sözcüğün birleşimiyle; *ev adamı*, *ev eşyası*, *ev halkı*, *ev sahibi*, bir Türkçe sözcük ile Arapça sözcüğün birleşimiyle; *aşevi*, *cam evi*, *canevi*, *merdivenevi*, *sazevi* bir Farsça sözcük ile Türkçe sözcüğün birleşimiyle; *dubleks ev*, *konteyner ev*, *müzikevi*, *polisevi*, *prefabrik ev*, *radyoevi*, *randevuevi*, *tripleks ev* bir Fransızca sözcük ile Türkçe sözcüğün birleşimiyle; *ev ekonomisi* bir Türkçe sözcük ile Fransızca sözcüğün birleşimiyle; *dümenevi* ve *modaevi* sözcüğü ise bir İtalyanca sözcük ile Türkçe sözcüğün birleşimiyle oluşmuştur.

Buna göre bu sözcüklerden *aritimevi*, *aşevi*, *ayevi*, *babaevi*, *bağ evi*, *bakımevi*, *basımevi*, *bıçkıevi*, *buğuevi*, *cam evi*, *canevi*, *cemevi*, *cenazeevi*, *cezaevi*, *ciltevi*, *çayevi*, *çiçekevi*, *dağ evi*, *dağıtım evi*, *damıtım evi*, *dernekevi*, *dikimevi*, *doğumevi*, *doyumevi*, *dökümevi*, *düğünevi*, *dümenevi*, *dünyaevi*, *düşkünlerevi*, *erkekevi*, *ev adamı*, *ev altı*, *ev çizgileri*, *ev ekmeği*, *ev ekonomisi*, *ev eşyası*, *ev gezmesi*, *ev halkı*, *ev hanımı*, *ev işi*, *ev kadını*, *ev sahibi*, *ev sineği*, *ev yemeği*, *ezimevi*, *giyimevi*, *gökevi*, *gökyüzü evleri*, *gözevi*, *gözlemevi*, *hâkimevi*, *halkevi*, *hekimevi*, *huzurevi*, *hücre evi*, *ıslahevi*, *imamevi*, *kadinevi*, *kahveevi*, *kayakevi*, *kesimevi*, *kızevi*, *kimsesizlerevi*, *kitabevi*, *konukevi*, *kuş evi*, *merdivenevi*, *modaevi*, *müzikevi*, *oğlanevi*, *orduevi*, *orman evi*, *öğretmenevi*, *ölüevi*, *polisevi*, *radyoevi*, *randevuevi*, *sağlıkevi*, *sanatevi*, *sayırlarevi*, *sazevi*, *sergievi*, *sığınmaevi*, *taziyeevi*, *tecimevi*, *tutukevi*, *üretimevi*, *yapımevi*, *yargıevi*, *yarı açık cezaevi*, *yasevi*, *yayınevi* belirtisiz isim tamlaması; *Allah’ın evi* belirtili isim tamlaması; *dubleks ev*, *genelev*, *konteyner ev*, *prefabrik ev*, *taşınır ev*, *tripleks ev*, *yüzer ev* sıfat tamlaması; *ev bark* ikileme ve *evi sırtında* isnat grubu biçiminde kurulmuştur. Dolayısıyla *Güncel Türkçe Sözlük*’te *ev* sözcüğü ile kurulan birleşik sözcüklerden 92’sinin belirtisiz isim tamlaması, 7’sinin sıfat tamlaması, 1’nin belirtili isim tamlaması, 1’inin ikileme ve 1’inin de isnat grubundan biçiminde olduğu görülmektedir.

5. İçerisinde *Hane* Sözcüğü Geçen Birleşik Yapılar

Farsça *hâne* sözcüğü de “ev, beyt, dâr, mesken” anlamına karşılık gelmektedir (Devellioğlu, 2003: 324; Yavuzarslan, 2010: 423). *Hane* sözcüğü ile yapılmış olan bazı birleşik sözcükler bulunmaktadır.

Hane sözcüğü ile kurulan birleşik yapılar *abdesthane*, *ameliyathane*, *aşhane*, *babilhane*, *balhane*, *balıkhane*, *baruthane*, *basmahane*, *batakhane*, *bekârthane*, *bendehane*, *berhane*, *besihane*, *biçkihane*, *birahane*, *bitirimhane*, *boyahane*, *bozahane*, *böcekhane*, *bulaşikhane*, *buzhane*, *cambazhane*, *cephane*, *çalghane*, *çamaşırhane*, *çaparhane*, *çayhane*, *çekiçhane*, *çelikhane*, *çiftehane*, *çilehane*, *darphane*, *defterhane*, *dershane*, *devlethane*, *dikimhane*, *divanhane*, *Divanhane*, *doğumhane*, *dokumahane*, *dökümhane*, *fakirhane*, *ferhane*, *fetvahane*, *fışekhane*, *fotoğrafhane*, *gasilhane*, *gazhane*, *gusülhane*, *güderihane*, *haddehane*, *hahamhane*, *halvethane*, *hapishane*, *haşhaşhane*, *hayalhane*, *helvahane*, *humbarahane*, *ıslahhane*, *ibadethane*, *idarehane*, *imalathane*, *imarethane*, *inekhane*, *ipekhane*, *iplikhane*, *jimnastikhane*, *kademhane*, *kahvehane*, *kalavrahane*, *kalayhane*, *kalhane*, *kasaphane*, *kayikhane*, *kaynakhane*, *kerhane*, *kesimhane*, *keşişhane*, *kılıçhane*, *kıraathane*, *kiremithane*, *kirişhane*, *klişehane*, *konsoloshane*, *kuluçkahane*, *kumarhane*, *kumbarahane*, *kuşhane*, *kütüphanane*, *mahpushane*, *mantarhane*, *mapushane*, *marangozhane*, *mehterhane*, *memişhane*, *Mevlevihane*, *meyhane*, *misafirhane*, *miskinhane*, *muayenehane*, *mumhane*, *muvakkithane*, *mücellithane*, *mühendishane*, *mülâhazat hanesi*, *mürettiphane*, *humbarahane* “humbara yapılan fabrika; kumbarahane; humbaracı yetiştirmek amacıyla 1739'da açılan ilk Türk askerî okullarından biri”, *ıslahhane* “ıslahevi”, *ibadethane* “mabet”, *idarehane* “gazete, dergi vb. yayım kurumlarında yazı işlerine bakılan yer, yönetim yeri”, *imalathane* “ham maddeleri işleyerek piyasaya çıkacak duruma getiren iş yeri; yapımevi”, *imarethane* “yoksullara ve öğrencilere yiyecek dağıtmak için kurulmuş hayır kurumu; imaret”, *inekhane* “ineklerin barındığı yer”, *ipekhane* “kozaların, ipek çilesi durumuna getirilmesi için işlendiği yer”, *iplikhane* “ham bitki liflerinin iplik yapıldığı yer”, *jimnastikhane* “jimnastik yapılan salon”, *kademhane* “tuvalet”, *kahvehane* “kahve, çay, ıhlamur, nargile vb. içilen, tavla, domino, bilardo, kâğıt vb. oynanan yer; kahve, kiraathane, tahmishane”, *kalavrahane* “deriden olan ayakkabı, koşum takımı, eyer vb.nin yapıldığı imalathane”, *kalayhane* “kalaycının çalıştığı yer; kalay işlerinin yapıldığı yer”, *kalhane* “kal işi yapılan yer”, *kasaphane* “kesimevi”, *kayikhane* “kayıkların çekildiği, korunduğu üstü örtülü yer”, *kaynakhane* “kaynak işleri yapılan yer”, *kerhane* “genelev”, *kesimhane* “kesimevi”, *keşişhane* “manastır”, *kılıçhane* “kılıç yapılan yer”, *kıraathane* “kahvehane”, *kiremithane* “kiremit yapılan yer”, *kirişhane* “kiriş yapılan yer”, *klişehane* “klişe yapılan yer”, *konsoloshane* “konsolosluk”, *kuluçkahane* “kuluçkalık”, *kumarhane* “kumar oynanan yer; bitirim yeri, bitirimhane, dükkân”, *kumbarahane* “humbarahane”, *kuşhane* “içinde süs kuşları beslenen ve üretilen küçük oda veya büyük kafes”, *kütüphanane* “kuruluş amaç ve görevine uygun kitap, film, plak vb. her türlü kayıtlı bilgi kaynağını toplayan, düzenleyen ve bilgi gereksinimi olan kullanıcının etkin biçimde hizmetine sunan kuruluş; kitaplık, bibliyotek”, *mahpushane* “cezaevi”, *mantarhane* “mantarlar için gerekli nem oranı, sıcaklık, havalandırma vb. doğa şartlarını sağlayan düzeneklerin özel olarak kurulmuş olduğu çadırlar veya odalardan oluşan üretim ve depolama tesisi”, *mapushane* “cezaevi”, *marangozhane* “marangozun çalıştığı iş yeri”, *mehterhane* “mehter takımının görev yaptığı yer”, *memişhane* “tuvalet”, *Mevlevihane* “Mevlevi tekkesi”, *meyhane* “içki satılan ve içilen eğlence yeri; harabat”, *misafirhane* “konukevi”, *miskinhane* “miskinler tekkesi”, *muayenehane* “hekimlerin hastalarını muayene ettikleri yer”, *mumhane* “mum üretim yeri”, *muvakkithane* “zamanı belirlemek için gerekli araç ve gereçlerin bulunduğu, genellikle büyük camilerin yanında yer alan, muvakkitlerin görev yaptığı yer veya bina”, *mücellithane* “ciltevi”, *mühendishane* “Osmanlı Devleti'nde mühendis yetiştiren yüksek okul”, *mülâhazat hanesi* “bir şey hakkındaki düşüncelerin yazıldığı yer”, *mürettiphane* “dizgi yeri”, *nakkarahane* “mehter takımının bulunduğu yer”, *nekahethane* “şifa yurdu, dinlenmeyurdu”, *nezarethane* “gözaltına alınan kimselerin karakolda konulduğu yer; nezaret”, *patrikhane* “patriğin görev yaptığı bina”, *peynirhane* “peynir yapılan yer”, *piskoposhane* “piskoposluk”, *rasathane* “gözlemevi”, *saadethane* “yüksek rütbeli kimselerin evi; mutluluk ve huzur içinde yaşanan yer”, *sabunhane* “sabun yapılan yer”, *salhane* “kesimevi”, *saraçhane* “at takımları, araba koşumları, deriden ve meşinden eşya yapılan ve satılan yer”, *sebilhane* “sebil”, *sefarethane* “elçilik”, *semahane* “Mevlevi tekkelerinde dervişlerin sema yaptıkları özel bölüm”, *sırmakeşhane* “sırma yapılan yer”, *silahhane* “silahların saklandığı, korunduğu yer”, *süthane* “süt ve süt ürünleri üretilen ve satılan yer”, *şaphane* “şap çıkarılan yer, sap ocağı”, *şaraphane* “şarap yapılan yer; şarap satılan veya içirilen yer”, *şifahane* “hastane”, *tabakhane* “hayvan postunu kullanılacak duruma getirme işleminin yapıldığı yer, sepi yeri”, *tahaffuzhane* “sefer sırasında, yolcu ve çalışanların arasında bulaşıcı hastalık görülen gemilerin karantina sürelerini geçirmeleri, gerekli sağlık önlemlerinin alınması ve hastaların iyileştirilmeleri için büyük limanlara yakın kıyılara kurulmuş sağlık kuruluşu”, *tahmishane* “kahve tanelerinin kavrularak ve öğütülerek kuru kahve hâline getirildiği yer; kahvehane”, *talimhane* “eğitim alanı”, *tamirhane* “genellikle teknik araçların onarıldığı yer”, *tasfiyehane* “arıtımevi”, *tavhane* “yoksul hastaların iyileştikten sonra nekahet dönemini geçirdikleri

hayır kurumu”, *telgrafhane* “telgraf aracılığıyla haberleşmeyi sağlayan resmî kuruluş”, *tembelhane* “içinde bulunanların çalışmaya karşı isteksiz davrandıkları yer”, *teneffüshane*⁴ “genellikle okullarda, ders aralarında dinlenmek için öğrencilerin çıktığı salon veya bahçe”, *tephirhane* “buğuevi”, *terzihane* “terzi”, *teşrihhane* “otopsi yapılan yer; tıp fakültelerinde anatomi dersi yapılan yer”, *tevkifhane* “tutukevi”, *tımarhane* “akıl hastanesi”, *ticarethane* “ticaret işlerinin yürütüldüğü yer; tecimevi”, *tophane* “top yapılan, top dökülen yer; topçu askerinin eğitildiği yer”, *tüfekhane* “tüfek yapılan yer”, *umumhane* “genelev”, *vaftizhane* “vaftiz yapılan yer”, *yağhane* “bitkisel ve hayvansal yağ elde edilen yer”, *yatakhane* “okul, fabrika vb. yerlerde yatakların konulduğu yer; yatılı okullarda, yurtlarda ve kışlada yatılan yer”, *yazihane* “büro”, *yemekhane* “okul, fabrika, iş yeri vb. yerlerde yemek yenilen büyük salon”, *yetimhane* “yetim çocukların barındırıldığı, bakıldığı yer” ve *yoğurthane* “yoğurt yapılan yer” anlamıyla verilmiştir. *Güncel Türkçe Sözlük*'te verilen bu anlamlara bakılarak bu sözcüklerin “mekân” anlamıyla kullanıldıkları görülmektedir. Bunun yanında “ateşli silahlarla atılmak için hazırlanan her türlü patlayıcı madde; mühimmat” anlamıyla verilen *cephane*, “namlusu altı yivli tüfek veya top” anlamıyla verilen *şishane*, “Kütahya iline bağlı ilçelerden biri” anlamıyla verilen *Şaphane* ve “terkibibentte vasıta beytinden önceki beyitlerin oluşturduğu bent” anlamıyla gösterilen *terkipthane* sözcükleri ise “mekân” anlamı dışında kullanılmıştır (<https://sozluk.gov.tr>). Dolayısıyla *hane* sözcüğü ile kurulan birleşik sözcüklerden 151'inin mekân anlamı ile 4'ünün ise mekân anlamı dışında kullanıldığı görülmektedir.

Yukarıda gösterilen sözcüklerin dışında *hane* sözcüğü ile oluşturulan ancak *h* ses düşmesine uğrayan ve mekân bildirilen bazı sözcükler de bulunmaktadır: *eczane, hastane, pastane, postane* vb.

Hane sözcüğü ile kurulan bazı sözcük grupları bulunmaktadır. Bunlardan iki Farsça sözcükle kurulan birleşik sözcükler *abdesthane, aşhane, babilhane, baruthane, bendehane, berhane, cambazhane, cephane, çamaşırhane, çaparhane, çiftethane, çilehane, ferhane, fişekhane, güderihane, humbarahane, kerhane, keşishane, kumbarahane, mehterhane, meyhane, mumhane, peynirhane, şishane, tavhane, tembelhane, terzihane, tımarhane, tüfekhane*; biri Arapça diğeri Farsça sözcükle kurulan birleşik sözcükler *ameliyathane, bekârthane, darphane, , defterhane, dershane, devlethane, divanhane, Divanhane, fakirhane, fetvahane, gasilhane, gusülthane, haddehane, halvethane, hapishane, haşhaşhane, hayalhane, helvahane, ıslahthane, ibadethane, idarethane, imalathane, imarethane, kademthane, kahvehane, kasaphane, kiraathane, kumarhane, kütüphanane, mahpushane, mapushane, Mevlevihane, misafirhane, miskinhane, muayenehane, muvakkithane, mücellithane, mühendishane, mülahazat hanesi, mürettiphane, nakkarhane, nekahethane, nezarethane, rasathane, saadethane, sabunthane, salthane, saracthane, sebilthane, sefarethane, semathane, silahthane, şaphane, Şaphane, şaraphane, şifathane, tabakhane, tahaffuzthane, tahmishane, talimthane, tamirhane, tasfiyethane, teneffüshane, tephirhane, terkipthane, teşrihhane, tevkifhane, ticarethane, umumhane*; biri Türkçe diğeri Farsça sözcükle kurulan birleşik sözcükler *balthane, balıkhane, basmathane, batakhane, besihane, bıçkıthane, bitirimthane, boyathane, bozathane, böcekthane, bulaşıkhane, buzthane, çalgıthane, çaythane, çekikthane, çelikhane, dikimthane, doğumthane, dokumathane, dökümthane, inekthane, ipekhane, iplikthane, kalthane, kalaythane, kayıkthane, kaynakthane, kesimthane, kılıçthane, kirışthane, kuşthane, memişthane, sırmakeşthane, süthane, tophane, yağthane, yatakhane, yazihane, yemekhane, yetimthane, yoğurthane*'dir. Ayrıca biri Rumca diğeri Farsça sözcükle kurulan birleşik sözcükler *kalavrahane, kiremithane, konsoloshane, mantarthane, marangozthane, patrikhane, piskoposhane, vaftizthane*; biri Fransızca diğeri Farsça sözcükle kurulan birleşik sözcükler *fotoğrafthane, gazthane, jimnastikhane, klişethane, telgrafthane*; biri İtalyanca diğeri Farsça sözcükle kurulan birleşik sözcük *birathane*, biri İbranice diğeri Farsça sözcükle kurulan birleşik sözcük *hahamthane*, biri Bulgarca diğeri Farsça sözcükle kurulan birleşik sözcük *kuluçkahane*'dir. Farklı dillerden sözcüklerin bir araya gelerek birer sözcük grubu oluşturduğu bu birleşik sözcükler, belirtisiz isim tamlaması biçiminde kurulmuştur.

6. İçerisinde *Konak* Sözcüğü Geçen Birleşik Yapılar

Güncel Türkçe Sözlük'te (2024) *ev* sözcüğü ile bağlantılı olarak “büyük ve gösterişli ev; vali kaymakam gibi yüksek dereceli devlet görevlilerinin resmî konutu; yolculukta geceyi geçirmek için

⁴ *Güncel Türkçe Sözlük*'te “genellikle okullarda, ders aralarında dinlenmek için öğrencilerin çıktığı salon veya bahçe” anlamıyla verilen *teneffüz hane* sözcüğü, *hane* ile kurulan pek çok sözcükte olduğu gibi belirli bir mekânı karşılamaktadır. Ancak bu sözcük mekân bildiren diğer sözcüklerden farklı olarak kapalı bir mekânı değil de (üstü) açık bir mekânı karşılamaktadır.

inilen, konaklanılan yer” anlamlarıyla verilen *konak* sözcüğü de bulunmaktadır. Bu sözcük ile kurulan “mekân” bildiren birleşik yapılar “konağı andıran ev” anlamıyla verilen *konak yavrusu* ve “il ve ilçelerde, başta vali veya kaymakam olmak üzere, hükümet görevlerinin iş gördüğü yapı; hükümet, paşa kapısı” anlamıyla verilen *hükümet konağı*’dır (Güncel Türkçe Sözlük, 2024). Dolayısıyla *Güncel Türkçe Sözlük*’te *konak* sözcüğü ile kurulan iki birleşik sözcüğün “mekân” anlamıyla kullanıldığı görülmektedir.

İçerisinde *konak* sözcüğü geçen birleşik sözcükler de birer sözcük grubu oluşturmaktadır. Bu sözcüklerden *konak yavrusu* iki Türkçe sözcüğün ve *hükümet konağı* Arapça ve Türkçe sözcüğün bir araya gelmesi ile oluşturulmuş belirtisiz isim tamlamasıdır.

7. İçerisinde *Konut* Sözcüğü Geçen Birleşik Yapılar

Konar-göçer kültürde, “konulan yer, çadır” anlamına gelen *konut* sözcüğü, bugün *ev* anlamı kazanan sözcüklerden biri olmuştur. Bu sözcük *Güncel Türkçe Sözlük*’te (2024) “insanların içinde yaşadıkları ev, apartman vb. yer; mesken, ikametgâh” anlamıyla gösterilmiştir. *Konut* Sözcüğü ile kurulan sekiz birleşik sözcük bulunmaktadır. Bunlar *konut belgesi*, *konut dokunulmazlığı*, *konut fonu*, *konut kredisi*, *prefabrik konut*, *saray konut*, *sosyal konut* ve *toplu konut* sözcüğüdür. Bu birleşik sözcüklere bakıldığında *ev* sözcüğünün anlamına uygun olarak bunların tümünün “mekân” anlamıyla kullanıldığı dikkati çekmektedir.

Konut sözcüğü ile kurulan bazı sözcük grupları bulunmaktadır. Bunlardan iki Türkçe sözcük ile kurulan *konut belgesi* ve *konut dokunulmazlığı*, biri Türkçe diğeri Fransızca bir sözcük ile kurulan *konut fonu* ve *konut kredisi* belirtisiz isim tamlaması; biri Fransızca diğeri Türkçe bir sözcük ile kurulan *prefabrik konut* ve *sosyal konut* ile biri Farsça diğeri Türkçe bir sözcük ile kurulan *saray konut* sıfat tamlaması oluşturmaktadır.

8. İçerisinde *Mekân* Sözcüğü Geçen Birleşik Yapılar

Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat’te (Devellioğlu, 2003: 604) “yer, mahal; ev, oturlan yer”, *Kamus-ı Türkî*’de (Yavuzarslan, 2010: 767) “yer, mahal, cây; durulan yer, oturlan mahal, makam, ikametgâh” ve *Güncel Türkçe Sözlük*’te (2024) de “bulunulan yer, ev” ve anlamlarıyla verilen *mekân* sözcüğü ile ilgili altı birleşik sözcük bulunmaktadır. Bunlar *mekân akustiği*, *mekân grupları*, *mekân zarfı*, *başmekân*, *cennetmekân*, *tebdilimekân* sözcükleridir. Bunlardan *mekân akustiği* “içinde bulunulan yerin ses düzeninin uyumu”, *mekân grupları* “bir yeri dolduran öğeler”, *mekân zarfı* “yer zarfı”, *cennetmekân* “cennetlik” ve *tebdilimekân* “yer değiştirme” anlamlarıyla gösterilmiş; dolayısıyla bu sözcüklerin “mekân” anlamı dışında kullanıldıkları görülmüştür. Ancak *mekân* sözcüğü ile kurulan birleşik sözcüklerden “asıl yer, en önemli yer” anlamındaki *başmekân* sözcüğünün ve “bir yere yerleşmek” anlamına gelen *mekân tut-* deyiminin “mekân” bildirdiği görülmektedir.

Mekân sözcüğü ile kurulan bazı sözcük grupları bulunmaktadır. Bu birleşik sözcüklerden Arapça ve Fransızca bir sözcük ile kurulan *mekân akustiği* ve *mekân grupları*, iki Arapça sözcük ile kurulan *mekân zarfı* belirtisiz isim tamlaması; biri Türkçe diğeri Arapça sözcük ile kurulan *başmekân* ve iki Arapça sözcük ile kurulan *cennetmekân* sıfat tamlaması biçiminde kurulmuş sözcük gruplarıdır. Bunun yanında *Güncel Türkçe Sözlük*’te, iki Arapça sözcüğün bir araya gelerek Farsça tamlama oluşturduğu *tebdilimekân* sözcüğüne de yer verilmiştir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Bu çalışmada Türkiye Türkçesinde *ev* ve *ev* sözcüğü ile ilişkili olan sözcükler üzerinde durulmuştur. Buna göre, *Güncel Türkçe Sözlük*’te (2024) *ev* sözcüğüne Türkçe, Arapça ve Farsçada karşılık gelen sözcükler (*beyt/beyit*, *daire*, *dar*, *ev*, *hane*, *konak*, *konut*, *mekân*) madde başı olarak alınmıştır. Her madde içerisinde ilgili sözcüğün anlamı verilmiş, ardından o sözcük ile kurulan bitişik veya ayrı yazılan “mekân” anlamı ve “mekân” anlamı dışında kullanılan birleşik sözcükler anlamlarıyla birlikte sıralanmıştır.

Buna göre çalışmada *ev* sözcüğü ile ilgili olarak toplam 307 birleşik sözcük tespit edilmiştir. Bunlardan 256’sının “mekân” anlamıyla (*aşevi*, *baş mekân*, *darülfünun*, *darüşşüfa*, *hükümet konağı*, *istihbarat dairesi*, *kahvehane*, *konak yavrusu*, *lojistik dairesi*, *saray konut*, *sosyal konut*, *şifahane*, *öğretmenevi*, *yapımevi*, *vergi dairesi* vb.) 51’inin ise “mekân” anlamı dışında kullanıldıkları (*arz dairesi*,

beytülmal, cennetmekân, cephane, dünyaevi, ev adamı, fasit daire, mekân akustiği, mekân zarfı, şah beyit, şişhane, uçan daire vb.) görülmüştür.

Çalışmaya malzeme olarak seçilen birleşik sözcüklerin kökenine bakıldığında, bunların Türkçe *ev, konak, konut*; Farsça *hâne* ve Arapça *beyt, dâ'ire, dâr, mekân* sözcükleri ile yapıldıkları görülmektedir. Bunlardan 102'si *ev*, 2'si *konak*, 6'sı *konut*; 155'i *hâne*; 22'si *dâ'ire*, 6'sı ise *beyt, dâr, mekân* sözcüğü ile yapılmıştır. Bu da *ev* sözcüğü ile kurulan birleşik sözcüklerin en fazla Farsça *hâne* sözcüğü, en az da Türkçe *konak* sözcüğü ile yapıldığını göstermektedir. Ancak çalışmada yer alan birleşik sözcükler, her zaman aynı kökenden gelen sözcüklerle kurulmamıştır. Şöyle ki yalnızca Türkçe (*aşevi, dağ evi, dağıtım evi, ev yemeği, gözlemevi, konut belgesi, konut dokunulmazlığı vb.*), Arapça (*arz dairesi, askerlik dairesi, cennetmekân, fasit daire, hareket dairesi, harp dairesi, imza beyti, istihbarat dairesi, kaza dairesi, mekân zarfı, saat dairesi, taç beyit, ufuk dairesi vb.*) ve Farsça (*abdesthane, bendehane, cambazhane, keşişhane, mehterhane vb.*) sözcüklerle kurulan birleşik sözcükler olduğu gibi, Türkçe+Arapça (*başmekân, enlem dairesi, karalama beyti, kazan dairesi, uçan daire, vergi dairesi, yarım daire vb.*), Türkçe+Farsça (*aşhane, çalgıhane, ipekhane, bozahane, böcek hane, yemek hane vb.*), Arapça+Farsça (*ameliyathane, bekâr hane, daire parçası, fetvahane, gusülhane, imalathane vb.*), Arapça+Türkçe (*cemevi, cezaevi, daire başkanı, daire dilimi, daire kesmesi, dünya evi, hâkimevi, hekimevi, huzurevi vb.*), Farsça+Arapça (*çeyrek daire, mühür beyti, şah beyit*), Farsça+Türkçe (*bağ evi, cam evi, canevi, merdivenevi, sazevi*) biçiminde kurulan birleşik sözcükler de vardır. Bunun yanında Türkçe, Arapça ve Farsça sözcüklerin yabancı kökenli sözcüklerle oluşturduğu birleşik sözcükler de dikkati çekmektedir. Bunlar Türkçe+Fransızca (*ev ekonomisi, konut fonu ve konut kredisi*), Fransızca+Türkçe (*dubleks ev, konteyner ev, müzikeyi, polisevi, prefabrik ev, prefabrik konut, radyoevi, randevuevi, sosyal konut, tripleks ev*), İtalyanca+Türkçe (*dümenevi, modaevi*), Arapça+Türkçe (*hükûmet konağı*), Arapça+Fransızca (*mekân akustiği, mekân grupları*), Rumca+Farsça (*kalavrahane, kiremithane, konsoloshane, mantarhane, marangozhane, patrikhane, piskoposhane, vaftizhane*), Fransızca+Arapça (*dubleks daire, kalorifer dairesi, lojistik dairesi*), Fransızca+Farsça (*fotoğrafhane, gazhane, jimnastikhane, klişehane, telgrafhane*), İtalyanca+Farsça (*birahane*), İbranice+Farsça (*hahamhane*) ve Bulgarca+Farsça (*kuluçkahane*) biçiminde kurulmuştur.

Çalışmada yer alan birleşik sözcükler, sözcük grubu olarak da değerlendirilmiştir. Çalışmada yer alan sözcük grupları belirtili ve belirtilsiz isim tamlaması, sıfat tamlaması, ikileme ve isnat grubudur. Bunlardan 276'sı belirtisiz isim tamlaması (*arıtım evi, askerlik dairesi, aşevi, balık hane, dernekevi, dikimevi, doğum evi, ev hanımı, ev işi, imza beyti, ipekhane, kahveevi, konut belgesi, mekân akustiği, terkiphane vb.*), 19'u sıfat tamlaması (*başmekân, cennetmekân, çeyrek daire, dubleks ev, prefabrik ev, saat dairesi, sosyal konut, şah beyit, taşınır ev, uçan daire vb.*), 1'i belirtili isim tamlaması (*Allah'ın evi*), 1'i ikileme (*ev bark*) ve 1'i de isnat grubu (*evi sirtında*)'dur. Ayrıca çalışmada, Arapça ve Farsça kurallara göre Arapça sözcüklerle oluşturulan sözcük gruplarının olduğu da görülmüştür: *beytülmal, darülaceze, darülbedayi, darüleytam, darülfünun, darüşşifa; tebdilimekân, bâbîali, darıdünya vb.*

Görüldüğü üzere *ev* sözcüğü ve bu sözcükle ilişkili olan sözcükler, tek bir sözlük birim olarak değerlendirildiğinde bir mekânı, özellikle kapalı bir mekânı, karşılarken bu sözcüklerle kurulan birleşik sözcükler, bitişik ya da ayrı yazılsın, çoğu zaman mekân bildirmesine rağmen mekân anlamı dışında da kullanılabilmişlerdir.

KAYNAKÇA

Ata, A. (1998). *Nehcü'l-feradis (Uştmahtarının açuk yolu-cennetlerin açık yolu) III dizin-sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Clauson, S. G. (1972). *An etymological dictionary of pre-thirteenth-century Turkish*. Oxford.

Devellioğlu, F. (2003). *Osmanlıca-Türkçe ansiklopedik lügat*. 20. Baskı, Aydın Kitabevi.

Eckmann, J. (2009). *Çağatayca el kitabı*. Çeviri: Günay Karaağaç. Kesit Yayınları.

Eraslan, K. (2012). *Eski Uygur Türkçesi grameri*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Ercilasun, A. B. & Akkoyunlu, Z. (2018). *Kâşgarlı Mahmud dîvânü lûgât-it Türk (giriş-metin-çeviri-notlar-dizin)*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

- Eren, H. (1999). *Türk dilinin etimolojik sözlüğü*, 2. Baskı. Bizim Büro Basım Evi.
- Ergin, M. (2004). *Orhun abideleri*. 33. Baskı. Boğaziçi Yayınları.
- Grönbech, K. (1992). *Kuman lehçesi sözlüğü (Codex Cumanicus'un Güncel Türkçe Sözlük dizini)*. Çeviren: Kemal Aytaç. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Gülensoy, T. (2011). *Türkiye Türkçesindeki Türkçe sözcüklerin köken bilgisi sözlüğü (A-N/O-Z)*. 2. Baskı. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 1 Eylül). *Beyt/beyit*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 1 Eylül). *Daire*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 1 Eylül). *Dar*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 1 Eylül). *Ev*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 1 Eylül). *Hane*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 1 Eylül). *Konak*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 1 Eylül). *Konut*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 1 Eylül). *Mekân*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Güncel Türkçe Sözlük* (2024, 18 Eylül). *Birleşik kelime*. <https://sozluk.gov.tr>.
- Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri sözlüğü* (1991). 1. Cilt. Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Räsänen, M. (1969). *Versuch eines etymologischen wörterbuchs der türksprachen*, lexica societatis fenno-ugricae XVI. Helsinki.
- Tietze, A. (2016). *Tarihi ve etimolojik Türkiye Türkçesi lugatı (A-E)*. 2. Cilt. Hazırlayan: Semih Tezcan. TÜBA Yayınları.
- Yavuzarslan, P. (2010). *Şemsettin Sami kamus-ı Türkî*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Yazım Kılavuzu (2024, 18 Eylül). Yazım kuralları -bitişik yazılan birleşik kelimeler. <https://tdk.gov.tr/icerik/yazim-kurallari/bitisik-yazilan-birlesik-kelemler>.
- Yazım Kılavuzu (2024, 18 Eylül). Yazım kuralları-ayrı yazılan birleşik kelimeler. <https://tdk.gov.tr/icerik/yazim-kurallari/ayri-yazilan-birlesik-kelemler>.